

14 ULUSAL

İŞLETMECİLİK KONGRESİ

E İTİM
yayınevi

7-9 Mayıs 2015, Grand Altıntaş Hotel - AKSARAY

UIK
Ulusal İşletmecilik Kongresi

İKTİSADİ ve İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ

İŞLETME BÖLÜMÜ

BİLDİRİLER KİTABI

www.14uik.org/

www.facebook.com/14uik

14. ULUSAL İŞLETMECİLİK KONGRESİ BİLDİRİLER KİTABI

7-9 Mayıs 2015

Aksaray

Editör:

Prof. Dr. Himmet KARADAL

Editör Yardımcıları:

Yrd. Doç. Dr. M. Halit YILDIRIM

Öğr. Gör. Muhammet SAYGIN

Okt. T. Emre AKYAZI

Araş. Gör. Yusuf POLAT

Düzenleyen:

T.C. Aksaray Üniversitesi

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

İşletme Bölümü

ISBN: 978-605-9831-01-7

Eğitim Yayınevi

Rampalı İş Merkezi Kat:1 No:121

Tel/fax:0332 351 9285

E mail: egitimyayinevi@hotmail.com

Baskı: Dizgi Ofset

Matbaacılar Sit. 10451. Sk. No:4 Karatay/KONYA

Mayıs 2015

KURUMSAL KAYNAK PLANLAMASI SİSTEMLERİNİN KAMU KURUMLARINDA UYGULANMASI: BARTIN ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ

IMPLEMENTING OF ENTERPRISE RESOURCE PLANNING SYSTEMS IN PUBLIC INSTITUTIONS: AN EXAMINATION ON BARTIN UNIVERSITY

Yrd. Doç. Dr. Yaşar AKÇA
Bartın Üniversitesi
yakca@bartin.edu.tr

Prof. Dr. Gökhan ÖZER
Gebze Teknik Üniversitesi
gokozerhan@gmail.com

Ramazan YAKAR
Bartın Üniversitesi
ryakar@bartin.edu.tr

Özet:

Bu çalışmada KKP yazılımı uygulamalarından biri olan Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi'nin (KBS) çalışanların verimliliğine etkisi ve çalışanların sistemden memnuniyeti araştırılmıştır. Bilgi ve iletişim teknolojilerindeki hızlı değişimlere bağlı olarak kurumlar yeni yönetim enformasyon sistemleri yazılımlarını kullanmaya yönelmektedirler. Bunlardan biri Kurumsal Kaynak Planlaması (KKP) sistemleridir. Bu sistem işletmenin tüm faaliyetlerini, müşteriler ve tedarikçiler dahil tek çatı altında birleştirmiştir. Coğrafi olarak birbirinden uzak birimler arasında kaynakların koordinasyonunu sağlamıştır. Devletin kamu hizmetlerini gerçekleştirirken ihtiyaç duyduğu gelir kaynaklarının etkin, etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılması zorunluluğuna binaen Maliye Bakanlığı tarafından KBS sistemi kullanımına geçilmiştir. Söz konusu bilgisayar yazılımı sayesinde harcama birimleriyle ödemeyi gerçekleştiren birimler arasında, elektronik ortamda hızlı ve güvenli bilgi akışı gerçekleştirilmiştir. Bütçe aşamasından kesin hesaba kadar tüm aşamalar kâğıt kullanmadan izlenmektedir. Devletin 60.000 harcama biriminde yaklaşık 200.000 memur tarafından KBS programı kullanılmaktadır. KBS'nin kullanım kolaylığı, verimliliğe katkısı ve kullanıcı memnuniyetini ölçen bir anket hazırlanmıştır. Bir kamu üniversitesinde KBS kullanıcıları 81 personele 38 soru sorulmuştur. Anketten elde edilen veriler SPSS'te analize tabi tutulmuş ve sorular dört faktöre yüklenmiştir. Test edilen tüm hipotezlerde sıfır hipotezi reddedilmiş ve alternatif hipotezler desteklenmiştir. Genel olarak kullanıcıların KBS kullanımını kolay bulduğu, iş verimliliğini artırdığı, KBS kullanmaktan memnun oldukları ve sisteme güven duydukları sonuçlarına ulaşılmıştır. Buna karşılık kullanıcıların sisteme fazla katkı sağlamadığı ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kurumsal Kaynak Planlaması, Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi, Kullanıcı Memnuniyeti, Verimlilik, Güven Algısı.

Abstract:

In this study, effects of implementation of Public Expenditure and Accounting Information System (abbreviated as KBS), which is an Enterprise Resource Planning (ERP) software, on productivity of employees and their satisfaction level about the system were investigated. Due to rapid changes in information and communication technologies, institutions tend to use new products of management information system software. One of them is Enterprise Resource Planning (ERP) system. This system has combined all operations of the firms and institutions under the same framework including the ones towards customers and suppliers. It provided the coordination of resources between the remote units which are geographically far from each other. Implementation of KBS started by Ministry of Finance through requirement of the state to use income resources needed while performing public services, in an effective, economic and efficient way. By the aid of this computer software, as fast as and secure information flow could be realized between payment and spending units through electronic media. All stages are monitored without using paper from the budget stage until the final account stage. Approximately, 200,000 civil servants working in 60,000 spending units of the State use this software. In this study, a survey was prepared to measure the ease of use, its contribution to the productivity and user satisfaction. 38 questions were asked to 81 KBS-user employees at a public university within the questionnaire used in this survey. The data obtained from the survey were subjected to analysis in SPSS. Questions were loaded on four factors. Null hypothesis was rejected and alternative hypotheses were supported among all the tested hypotheses. In general, it was reached as a conclusion that, users find easy the use of KBS, it increases the work efficiency, users are pleased to use KBS and they feel confident about the system. In contrast, it was extracted from the survey that, users don't contribute much to the system.

Key Words: Enterprise Resource Planning, Public Expenditure and Accounting Information System, User Satisfaction, Productivity, Confidence Perception.

1. GİRİŞ

Bilgisayar yazılımları organizasyonların yönetim ve kontrolünde önemli bir yer almaya başlamıştır. Bu bilgisayar enformasyon sistemlerinden biri Kurumsal Kaynak Planlaması yazılımlarıdır. KKP; tüm sektörlerin (kamu, telekomünikasyon, perakende, medya, sağlık vd.) tüm faaliyet birimlerini (stok ve envanter yönetimi, satın alma ve lojistik, üretim, pazarlama, satış ve servis, müşteri ilişkileri, bakım ve onarım, muhasebe, finans, insan kaynakları vb.)

içine alan bilgisayar yazılımlarıdır (Çetinoğlu, Kurnaz ve Şen, 2011:142). Bu sistemler aynı zamanda tedarikçiler ve müşteriler arasında da entegrasyon sağlamaktadır. Tek bir veri tabanı altında tüm birim ve departmanları bütünleştirerek en güncel ve doğru verinin kullanımını gerçekleştirmektedir (Aktaş, 2009:25). Sistem, işletmeye ait tüm verilerin kayıtlarını tuttuğundan çok sayıda ara yüz kullanılması mecburiyetini ortadan kaldırmış ve planlamayı kolaylaştırmıştır. Bütün veriler tek bir veri tabanında işletme çalışanlarının kullanımına sunulmaktadır. Gereksinim duyulan gerçek zamanlı bilgiler kullanıcıya anında ulaştırılmaktadır (Güroğlu, 2006:7).

Bu çalışmada, Kurumsal Kaynak Planlaması yazılımlarından biri olan Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi'nin kamu kurumlarında uygulama başarısına yönelik olarak kullanıcıların tutumu, sistemi öğrenme kolaylığı, sistemden memnuniyet, sistemin verimliliğe etkisi ortaya konulmuştur.

2. KAMU HARCAMA VE MUHASEBE BİLİŞİM SİSTEMİ (KBS)

Devletin temel görevlerinin başında bulunan kamu hizmetlerinin gerçekleştirilmesi için yeterli ve sürekli gelir kaynaklarına ihtiyaç duyulması ve kaynakların etkin, etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılması zorunluluğu, bilgiye hızlı bir şekilde ulaşmayı zorunlu kılmaktadır. Bu anlayış doğrultusunda Maliye Bakanlığı tarafından Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi (KBS) projesi gerçekleştirilmiştir. Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi (KBS) sayesinde harcama ve muhasebe birimlerinin mali işlemleri bir otomasyon sistemi içinde toplanmıştır. Harcamayı tahakkuk ettiren harcama birimleri ile ödemeyi gerçekleştiren muhasebe birimleri arasında güvenli, hızlı ve elektronik ortamda bilgi akışının sağlanması hedefi realize edilmiştir. Say2000 sisteminin fonksiyonlarını da içeren birçok farklı uygulama geliştirilmiştir. Söz konusu enformasyon yazılımı paket programı Kamu Mali Yönetimine katkı sağlamaktadır (Maliye Bakanlığı, 2014). KBS sayesinde kâğıt kullanımı en aza indirilmiştir. Kullanılan belgelerde uygulama birliği sağlanmıştır. Harcama sürecinin bütçe aşamasından başlayarak ödenek, tahakkuk, harcama, muhasebe, raporlama ve kesin hesaba kadar olan tüm aşamalar eş zamanlı izlenmektedir. İç kontrol ile elektronik denetime elverişli, hızlı ve güvenli ortamda işleyen bir yapı kurulmuştur (Maliye Bakanlığı, 2014).

KBS sistemi içinde geliştirilen uygulamalar, yaklaşık 60.000 harcama biriminde değişik rollerde yaklaşık 200.000 kişi tarafından kullanılmaktadır. Kamu çalışanlarının maaş hesaplama, bordro ve ödeme emirleri otomatik oluşturulmaktadır. E-denetim kapsamındaki belgeler Sayıştay Başkanlığı Bilgi İşlem Merkezi'ne elektronik ortamda aktarılmaktadır. Memurlar e-Bordro Sistemi üzerinden her ay maaş bordrolarını alabilmektedirler (Maliye Bakanlığı, 2014).

2.1. Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sisteminin Bölümleri

Sendikalar, bankalar ve memurlar sistemin uygulama katmanındaki paydaşlardır. Kamu kaynaklarının etkin, verimli ve ekonomik kullanılabilmesine yönelik olarak harcama birimleri ile muhasebe birimleri arasında entegrasyonu sağlayan modüller şunlardır:

2.1.1. Kamu Personel Harcamaları Yönetim Sistemi

Memur, sözleşmeli personel, geçici personel ve işçi olarak çalışan yaklaşık 2,5 milyon personelin maaş, fazla çalışma ücreti, doğum, ölüm, ödül, ikramiye gibi işlemlerinin banka hesabına aktarılmasını ve personelin sigorta primlerinin her ay yapılmasını sağlar (Maliye Bakanlığı, 2014). Sistem sayesinde gerçek zamanlı istatiki bilgiler üretilmekte ve ilgili kamu kurumlarına sunulmaktadır.

Personel ödemelerinin gerçekleştirilmesinde maaş mutemedi adı verilen (yaklaşık 65.000 kişi) personel istihdam edilmektedir. Standart bir maaş ödeme süreci oluşturulması sayesinde zamandan tasarruf ve emek kaybı önlenmiştir. İşlemlerin elektronik ortama taşınarak tek tuşla aktarımı gerçekleştirilmiştir.

2.1.2. Aboneliğe Bağlı Ödemeler

Telefon ve internet fatura ödemelerinin KBS üzerinden otomatik olarak yapılmasını sağlayan bir uygulamadır. Uygulama kapsamında sabit telefon ve ADSL hizmet giderlerine ait ödeme emri belgeleri, sistem üzerinden oluşturulmakta ve elektronik ortamda ödemelerini yapan muhasebe birimlerine gönderilmektedir. Aboneliklere ait faturalar elektronik ortamda sistem üzerinden sorgulanabilmektedir. Elektronik faturası olan aboneliklere ait ödemelerde muhasebe birimlerince kâğıt fatura talep edilmemektedir. Aboneliğe bağlı olan tüm ödeme türleri uygulama kapsamındadır (Maliye Bakanlığı, 2014).

2.1.3. Vergi Borcu Sorgulama

Kamu alacaklarının tahsilinde etkinlik, doğru ve güvenilirlik ilkelerini yerine getirmek üzere hakediş sahibine yapılacak ödemeden önce vergi borcu olup olmadığını elektronik ortamda sorgulama imkânını sağlayan uygulamadır (Maliye Bakanlığı, 2014). Vergi Borcu Sorgulama Uygulaması 2011 yılı itibarıyla tüm muhasebe birimlerine yaygınlaştırılmıştır. Vergi borcu sonuçları kişinin bağlı olduğu vergi dairesi ve toplam vergi borcu bilgilerini içermektedir.

2.1.4. Genel Yönetim Mali İstatistik Sistemi (GYMİS)

Maliye Bakanlığı tarafından genel yönetim mali istatistikleri yayımlanmaktadır. İlgili birimlerce aylık dönemlerde muhasebe kayıtlarından oluşturulan kümülatif mizan verileri takip eden ayın sonuna kadar Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi'ne girilmektedir (Maliye Bakanlığı, 2014).

2.1.5 Kamu Elektronik Ödeme Sistemi (KEÖS)

Kamu Elektronik Ödeme Sistemi'nin amacı etkin harcama ve muhasebe yönetimini sağlamaktır. Kamu idarelerinin yurtiçi ödemelerine ilişkin gönderme emirlerinin elektronik ortamda Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'na (TCMB) aktarılması, TCMB tarafından gönderme emirlerinin elektronik ortamda gerçekleştirilmesi, işlem sonucunun (banka ekstresi) elektronik ortamda muhasebe birimlerine ulaştırılmasını içermektedir. Nakit talebi ile ilgili gerekli muhasebe kayıtları yapıldıktan sonra Hazine Müsteşarlığı tarafından karşılanmasından sonra KEÖS devreye girmektedir. KEÖS'de hem elektronik talimat hem de ödeme hesabında nakit olduğunda talimatlar hak sahibinin hesabına T.C. Merkez Bankası aracılığı ile aktarılmaktadır. Ödeme gerçekleştirildikten sonra talimat kapatma işlemleri yine KEÖS üzerinden gerçekleştirilmektedir (Maliye Bakanlığı, 2014). KEÖS 2012 yılından itibaren genel bütçeye dahil tüm

muhasabe birimlerinde uygulamaya açılmıştır. Ayrıca vergi dairelerinin iade ödemelerine yönelik nakit talebi, gönderme emri oluşturulması ve bankaya aktarılması işlemleri de KEÖS üzerinden yapılmaktadır.

2.1.6. Gümrük Tahsilat Sistemi (GÜMKART)

Maliye Bakanlığı, Gümrük Müsteşarlığı ve Türkiye Vakıflar Bankası Genel Müdürlüğü arasında 26.01.2007 tarihinde imzalanan protokol uyarınca gümrük gelirlerinin nakit para yerine "debit kart" (GÜMKART) adı verilen elektronik para kartları ile tahsil edilerek Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi'nde (KBS) otomatik olarak muhasebeleştirilmesini kapsamaktadır (Maliye Bakanlığı, 2014). GÜMKART uygulaması ile gümrük gelirlerinin tahsilatında elektronik para kartı kullanımına geçilerek hem gümrük noktalarında nakit paranın muhafaza zorluğundan kaynaklanan sıkıntılar asgariye indirilmiş, hem de güvenli ve hızlı tahsilat sağlanmıştır. Ayrıca, mükellef yönünde, nakit para taşımadan kaynaklanan sorunlar giderilerek gümrük işlemlerinde önemli ölçüde zaman kaybı önlenmiştir. Sonuçta, hem devlet hem de vatandaş açısından tahsilat ve ödeme sürecinde güvenli, hızlı, verimli ve etkin bir süreç oluşturulmuştur (Maliye Bakanlığı, 2014).

2.1.7. Sendika Uygulaması

Sendika uygulaması ile memur sendikaları kendilerine verilen şifreleri kullanarak internet üzerinden sisteme bağlanarak ve kendi üyelerinden yapılan sendika aidatlarını takip edebilmeleri sağlanmıştır. Yapılabilecek suistimallerin önüne geçilmiştir (Maliye Bakanlığı, 2014). Tüm sendikalar bu uygulamadan faydalanmaktadır. Sendika üyesi olan yaklaşık 950.000 memurun sendika aidat tutarları TC Kimlik No ve isim bazında üyesi olduğu sendikalara gösterilmektedir.

2.1.8. Elektronik Yolluk Bildirimi

E-yolluk uygulaması sayesinde harcırah ödemesi yapılacak kişilerin bilgileri KBS ortamına girilmektedir. Harcama talimatı, görevlendirme yazısı ve yolluk bildirim sistemi üzerinden hazırlanarak, yolluk avans belgeleri elektronik ortamda muhasabe birimine gönderilmektedir (Maliye Bakanlığı, 2014).

3. ARAŞTIRMA MODELİ ve HİPOTEZLER

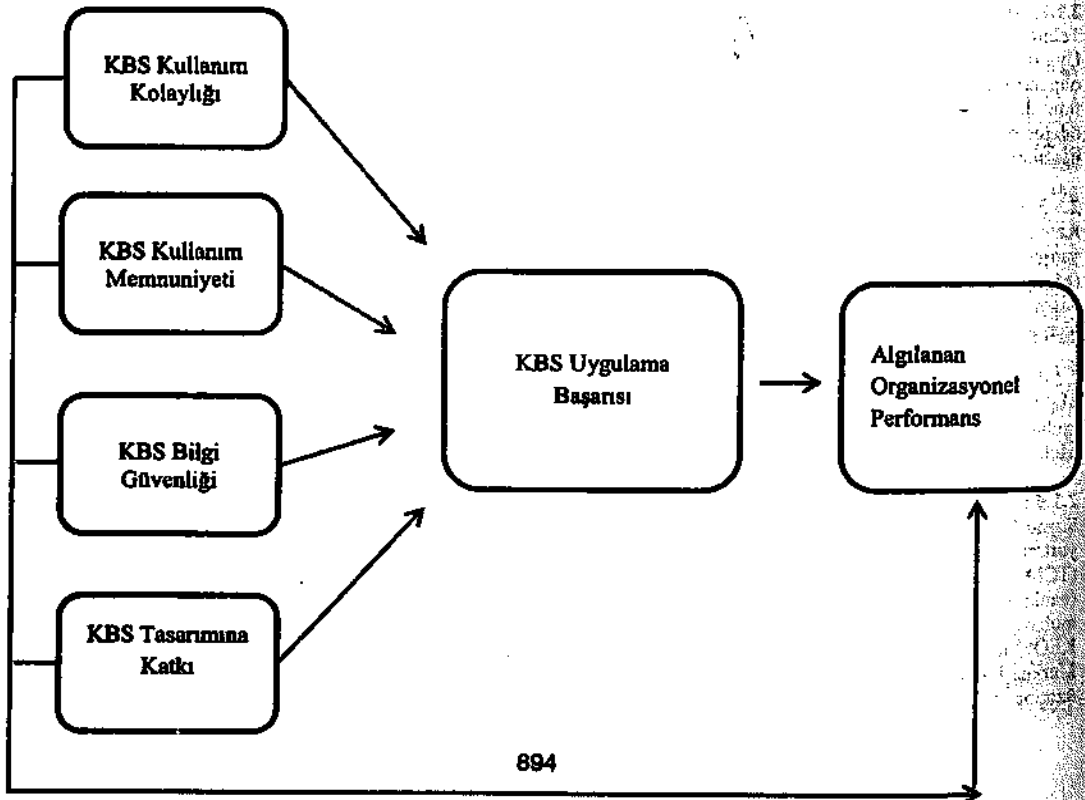
Bu bölümde, çalışmanın amacı ve araştırılan modelin değişkenleri açıklanacaktır. Oluşturulan hipotezlere yer verilecektir. Anket formunun nasıl hazırlandığı ve kullanılan ölçeklere değinilecektir. Yapılan istatistikler ve hipotez sonuçları ortaya konulacaktır.

3.1. Araştırmanın Amacı ve Kapsamı

Özel şirketlerde başarılı bir şekilde uygulanan Kurumsal Kaynak Planlaması sistemlerinin kamu kurumlarında ne derece başarı sağladığı, kullanıcıların sisteme karşı tutumu, sistemi öğrenme ve kullanma kolaylığı ile sistemden duydukları memnuniyetin, KKP uygulama başarısı ve algılanan organizasyonel performans üzerindeki etkisine ilişkin bir araştırma yapılmıştır. Bu çalışma Bartın Üniversitesinde, KBSye kayıtlı 81 personele anket uygulamasını kapsamaktadır.

3.2. Araştırma Modeli

Araştırma kapsamında, KBS kullanım kolaylığı, KBS kullanım memnuniyeti, KBS bilgi güvenliği ve KBS tasarımına katkı değişkenlerinin KBS uygulama başarısı ve algılanan organizasyonel performans üzerindeki etkileri incelenecektir.

Şekil 1: Araştırma Modeli

3.2.1. KBS Kullanım Kolaylığı

Kullanım kolaylığı denildiğinde sistemi kullanırken sonraki adımın ne olacağını bilmesi, menülerin kullanımının kolay olması (Yılmaz ve Demirkan, 2012:24), tek bir noktadan gerekli bilgilere ulaşma imkânı sağlaması, sistemde veri alışverişinin açık ve anlaşılır olmasıdır (Hacaloğlu, 2007:122). Kullanım kolaylığı sayesinde verimlilik artacak ve daha hatasız bir çalışma ortamı sunulacaktır. Sistemde menülerin karışık olması, kullanım kolaylığını olumsuz yönde etkiler. Kamu Harcama ve Yönetim Bilişim Sistemi'nin sahip olduğu kullanım kolaylığına yönelik olarak test edilecek hipotezler şöyle ifade edilmiştir:

H_{1a}: KBS kullanım kolaylığı, KBS uygulama başarısını olumlu yönde destekler.

H_{1b}: KBS kullanım kolaylığı, algılanan organizasyonel performansı olumlu yönde destekler.

3.2.2. KBS Kullanım Memnuniyeti

Memnuniyet faktörü, kullanıcıların sistemden memnun kalması, sistemi kullandığında işleri daha hızlı ve etkili yapabilmesi, sistemin çalışma hızından ve doğruluğundan memnun olması ve sistemi kullanırken kendini rahat hissetmesi şeklinde tanımlanmaktadır (Yılmaz ve Demirkan, 2012:24). Kullanıcı memnuniyeti genellikle KKP Sistemleri başarısının en önemli faktörlerinden biri olarak kabul edilir. Özellikle KKP kullanıcılarının sistemden duydukları memnuniyet KKP projesi başarısında temel belirleyicilerden biridir. KKP Sisteminin etkin bir şekilde uygulanması ve başarıyla sonuçlandırılması için kullanıcıların sistemi desteklemesi gerekmektedir (Bayraktaroğlu, Uluköy ve Akçi, 2014:301). Kullanıcıların sistemden duyduğu memnuniyet, motivasyon ve iş verimliliğinin artmasını sağlayacaktır. KBS'yi kullanım memnuniyetine yönelik oluşturulan hipotezler şöyle ifade edilebilir:

H_{2a}: KBS kullanım memnuniyeti, KBS uygulama başarısını olumlu yönde destekler.

H_{2b}: KBS kullanım memnuniyeti, algılanan organizasyonel performansı olumlu yönde destekler.

3.2.3. KBS Bilgi Güvenliği

Bilgiye sürekli olarak erişilebilirliğin sağlandığı bir ortamda, bilginin göndericisinden alıcısına kadar gizlilik içerisinde değişikliğe uğramadan ve başkaları tarafından ele geçirilmeden güvenli bir şekilde iletilmesi süreci bilgi güvenliği olarak ifade edilmektedir. Kurumsal bilgi güvenliği ise, kurumların bilgi varlıklarının tespit edilmesi, tehdit ve tehlikelerden korunması amacıyla gerekli güvenlik analizlerinin yapılarak önlemlerin alınmasıdır (Vural ve Sağiroğlu, 2008:509). Güvenlik faktörü sayesinde sistemin kendi işleyişi içerisinde güvenli olması sağlanır. Kullanıcılar da kullanım esnasında kendilerini güvende hisseder. Veri güvenliğine dikkat edildiğinde veriler kaybolmaz. Aksi bir durumda verilerin yedekleri vasıtasıyla geri döndürülebilir (Yılmaz ve Demirkan, 2012:24). KBS'nin sahip olduğu bilgi güvenliğine istinaden oluşturulan hipotezler şöyle ifade edilmiştir:

H_{3a}: KBS bilgi güvenliği, KBS uygulama başarısını olumlu yönde destekler.

H_{3b}: KBS bilgi güvenliği, algılanan organizasyonel performansı olumlu yönde destekler.

3.2.4. KBS Tasarımına Katkı

Sistem tasarımı, belirli bir ihtiyaca yönelik olarak analizde tanımlanmış parçacıklardan ihtiyacı karşılayacak şekilde anlamlı bir bütün oluşturmaktır (Öz ve Alp, 2010:19). Tasarım faktörü sistemin menü renklerini, menü tasarımını, kullanılan yazı tipi ve büyüklüğünü kapsar. Tasarım açısından istenilen, menü renklerinin ve yazı tipinin kullanıcılara uygun, kullanılan dilin açık ve etkili olmasıdır (Yılmaz ve Demirkan, 2012:24). Bilgi ihtiyaçlarını karşılamak için sistemin ne yapması gerektiğini sistem analizi ortaya koyar. Sistem tasarımı da bu amacı sistemin nasıl yerine getireceğini gösterir. KKP sisteminin tasarımı, bu sistemin kapsamlı bir modelidir. Bu model tüm yönetsel, organizasyonel ve teknolojik bileşenleri açıklamalıdır (Uygun, 2002:124). KBS kullanıcılarının KBS tasarımına katkısı ile ilgili olarak test edilecek hipotezler şöyle ifade edilmiştir:

H_{4a}: KBS tasarımı, KBS uygulama başarısını olumlu yönde destekler.

H_{4b}: KBS tasarımı, algılanan organizasyonel performansı olumlu yönde destekler.

3.2.5. KBS Uygulama Başarısı

KKP sisteminin uygulama başarısı denildiğinde programlama, sınıma, dönüştürme, kullanım ve bakım adımlarından oluşmaktadır. Kullanıcılar, yeni sistemi kullanmak için eğitilmelidir. Çünkü KKP Sistemleri kullanıcılar, süreçler, teknoloji, sistem, yapı, yetenek, kültür ve mevcut donanım gibi bir organizasyonun bütün yönleriyle ilişkilidir (Oktal, 2007:81-82). Kurumsal kaynak planlaması sistemlerinin başarılı şekilde kullanılması birçok yönden örgüt performansına katkıda bulunacaktır. Sistem kullanıldıkça maliyetler azalacak, iş kalitesi ve çalışanların genel performansı artacaktır (Bayraktaroğlu ve Uluköy, 2013:6). KBS uygulama başarısına yönelik olarak sistemin performansı değerlendirilmelidir. KBS uygulama başarısının organizasyonel performansına yönelik test edilecek hipotez aşağıda ifade edilmiştir:

H₅: KBS uygulama başarısı, algılanan organizasyonel performansı olumlu yönde destekler.

3.2.6. Algılanan Organizasyonel Performans

Performans, iş yapan bireyin, grubun ya da bir teşebbüsün hedefe yönelik olarak neleri sağlayabildiğinin kalite ve miktar olarak ortaya konulmasıdır (Karasooy, 2014:258). Organizasyonel performans ise enformasyon sisteminin kurum performansı üzerindeki etkisini ve personel niteliklerinin işin gereklerine ne derece uygun olduğu ve işteki performansını ölçer (Akça, 2007:169). Organizasyonel performans sayesinde personelin etkinlik ve başarı düzeyi ölçülür. Personelin kurum amaçlarını gerçekleştirmesine yönelik yaptığı katkı ortaya çıkarılır.

3.3. Anket Formunun Hazırlanması ve Kullanılan Ölçek

Anket formu, daha önce yapılmış araştırmalar ve anket çalışmalarından faydalanılarak hazırlanmıştır. Ankette 5'li Likert ölçeği kullanılmıştır. Likert Tipi Ölçekler bireyin kendisi hakkında bilgi vermesi esasına dayanır. Belirli durum karşısında bireyin nasıl davranış göstereceği sorulur. Katılımcılara 38 soru sorulmuş ve Kesinlikle Katılmıyorum (1), Katılmıyorum (2), Kararsızım (3), Katılıyorum (4), Kesinlikle Katılıyorum (5) şeklinde cevaplandırılması istenmiştir. Verileri toplama yöntemi olarak, yüz yüze görüşme yapılmıştır. Bartın Üniversitesi'nde sistemi kullanan 81 personele anket yapılmış ve 38 soru sorulmuştur. Sistemi kullanan personel yerinde ziyaret edilmiş ve anket formları doldurtulmuştur. Bu sayede kullanıcıların soruları daha iyi anlaması sağlanmış ve ankette ilgili ek açıklama isteyen kullanıcılar anında bilgilendirilmiştir.

3.4. Verilerin Analizi

Verilerin analizinde SPSS programı kullanılmıştır. Faktör çıkarma metodu olarak Temel Bileşenler Analizi yapılmıştır. Rotasyon için varimax döndürme yöntemine başvurulmuştur. Faktör analizi için Kaiser Meyer Olkin (KMO) Rotasyon için varimax döndürme yöntemine başvurulmuştur. Faktör analizi için Kaiser Meyer Olkin (KMO) Örnekleme Büyüklüğü Testi ve Bartlett's Küresellik Testi uygulanmıştır. Normallik sınaması için Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro-Wilks testleri kullanılmıştır. Güvenilirlik analizi için Cronbach's Alpha katsayısı, korelasyon analizi için ise Spearman's rho katsayısı referans alınmıştır.

3.4.1. Demografik Değişkenler

Araştırmaya katılanların %61,7'si (n=50) erkek, %38,3'ü (n=31) kadındır. %6,2'si (n=5) 25 yaşından küçük, % 81,5'i (n=66) 25-40 yaş arası ve %12,3'ü (n=10) ise 41-55 yaş arasındadır. Eğitim durumu olarak; %3,7'si (n=3) lise, %13,6'sı (n=11) ön lisans, %79'u (n=64) lisans ve %3,7'si (n=3) ise yüksek lisans mezunudur.

3.4.2. Faktör Analizi

KMO oranı ne kadar büyük olursa veri seti faktör analizi yapmak için o kadar iyidir denebilir (Sharma, 1996, 116). Bu değer 0.50 değerinin üzerinde olması gerekir. 8 maddelik KBS Kullanım Kolaylığı veri seti için hesaplanan KMO değeri 0,847'dir. Yani veri seti faktör analizi için mükemmel uyum göstermektedir. Bartlett testi için ki-kare değeri 237,944 ve buna bağlı olarak anlamlılık değeri 0,000 olarak hesaplanmıştır. Bu faktörün altında hangi maddelerin toplandığını ve bu maddelerin faktör yüklerini görebilmek için faktör yükleri tablosu düzenlenmiştir. Faktör yükleri tablosu için sonuçlar aşağıdaki gibidir (Bakınız Tablo 1). Tabloda görüldüğü üzere maddelerin bu tek faktör altında kararlı bir yapı oluşturdukları ve korelasyonların yüksek olduğu gözlenmektedir. Tablodaki tüm maddelerin faktör yükleri 0,50'nin üzerindedir bu ağırlıklar oldukça iyi kabul edilmelidir.

Tablo 1. KBS Kullanım Kolaylığı bölümü faktör yükleri tablosu

KBS kullanmayı öğrenmek benim için kolaydır.	,778
KBS kullanımını kolay buluyorum.	,775
KBS kullanırken aradığımı bulmak kolaydır.	,747
KBS kullanımı basittir.	,734
KBS de aradığımı bulmak kolaydır.	,724
KBS çıktı bilgisi kolay anlaşılabilir.	,631
KBS fonksiyonlarını işimi yapmakta kolayca kullanabiliyorum.	,626
KBS kullanmada ustalaşmam kolaydır.	,609

8 maddelik KBS Kullanım Memnuniyeti veri seti için hesaplanan KMO değeri 0,804'tür. Yani veri seti faktör analizi için mükemmel uyum göstermektedir. Bartlett testi için ki-kare değeri 265,830 ve buna bağlı olarak anlamlılık değeri 0,000 olarak hesaplanmıştır. Faktör toplam varyansın yaklaşık %51'ini açıklamaktadır. Bu faktörün altında hangi maddelerin toplandığını ve bu maddelerin faktör yüklerini görebilmek için faktör yükleri tablosuna bakılmalıdır. Faktör yükleri tablosu için sonuçlar Tablo 2'de gösterilmiştir (Bakınız Tablo 2). Faktör yükleri tablosunda faktör yükü için kesim noktası olarak 0,40 değeri alınmıştır. Tabloda görüldüğü gibi maddelerin bu tek faktör altında kararlı bir yapı oluşturdukları, yani kendi maddeleri ile korelasyonları yüksek olduğu gözlenmektedir. Tablodaki tüm maddelerin faktör yükleri 0,50'nin üzerindedir.

Tablo 2. KBS Kullanım Memnuniyeti Faktör Yükleri Tablosu

KBS kullanma deneyiminden memnunum.	,813
KBS yi kullanmayı başkalarına tavsiye ederim.	,777
KBS ile karşılıklı etkileşim açık ve anlaşılabilir bir süreçtir.	,729
KBS yi mümkün olduğu kadar kullanmaya devam etmek isterim.	,724
KBS sistemini kullanışlı ve esnek buluyorum.	,717
KBS den genel olarak memnunum.	,681
KBS sisteminden aldığım bilgiden oldukça memnunum.	,657
Sağlayıcı, KBS uygulamama dönük eğitim programları sunar.	,618

KBS Güvenlik ve Tasarım Katkı bölümüne yönelik 4 maddelik veri seti için hesaplanan KMO değeri 0,535'tir. Bu oran düşüktür, ancak kabul edilebilir düzeydedir. Bartlett testi için ki-kare değeri 249,995 ve buna bağlı olarak anlamlılık değeri 0,000 olarak hesaplanmıştır. Öz değerleri 1'den büyük 2 faktör toplam varyansın yaklaşık

%90'ını açıklamaktadır. Bu faktörlerin altında hangi maddelerin toplandığını ve bu maddelerin faktör yüklerini görebilmek için tüm maddeler Varimax rotasyonuna tabi tutulmalıdır. Maddelere döndürme uygulandıktan sonra elde edilen sonuçlar tabloda verilmiştir (Bakınız Tablo 3).

Tablo 3. KBS Güvenlik ve Tasarıma Katkı Bölümü Faktör Yükleri Tablosu

KBS çıktı tasarımına katkı sağlıyorum.	,985	
KBS girdi tasarımına katkı sağlıyorum.	,983	
KBS çıktı bilgisi güvenlidir.		,906
KBS güvenlik tedbirlerine güveniyorum.		,878

3 maddelik KBS Uygulama Başarısı veri seti için hesaplanan KMO değeri 0,667'dir. Yani veri seti faktör analizi için uygundur. Yapılan Bartlett testi için ki-kare değeri 51,658 ve buna bağlı olarak anlamlılık değeri 0,000 olarak hesaplanmıştır. Toplam varyansın yaklaşık %65'ini açıklamaktadır. Bu faktörün altında hangi maddelerin toplandığını ve bu maddelerin faktör yüklerini görebilmek için faktör yükleri tablosuna bakılmalıdır. Faktör yükleri tablosu için sonuçlar aşağıdaki gibidir (Bakınız Tablo 4).

Tablo 4. KBS Uygulama Başarısı Bölümü Faktör Yükleri Tablosu

KBS ihtiyacım olan bilgiyi eksiksiz sağlar.	,835
KBS sisteminden elde edilen bilgi yeterlidir.	,834
KBS'yi günlük işlerimin bütünleyici bir parçası olduğunu düşünüyorum.	,750

6 maddelik Algılanan Organizasyonel Performans veri seti için hesaplanan KMO değeri 0,820'dir. Bartlett testi için ki-kare değeri ise 143,848 ve buna bağlı olarak anlamlılık değeri 0,000 olarak hesaplanmıştır. Bunun anlamı veri seti faktör analizi için uygundur. Değişkenlerin faktör yükleri için sonuçlar tablo 2'de verilmiştir (Bakınız Tablo 5). Tablodaki tüm maddelerin faktör yükleri 0,50'nin üzerindedir. Döndürülmüş faktör analizi tablosunda faktör yükü için kesim noktası olarak 0,40 değeri alınmıştır. Tablodan görülebileceği gibi herhangi bir maddenin birden fazla faktöre yüklemeye yapmadığı, kendi faktörleri altında kararlı bir yapı oluşturdukları, yani kendi aralarında korelasyonları yüksek, diğer değişkenlerle düşük korelasyon olduğu gözlenmektedir. Tablodaki tüm maddelerin faktör yükleri 0,50'nin üzerindedir.

Tablo 5. KBS Algılanan Organizasyonel Performans Bölümü Faktör Yükleri Tablosu

KBS'yi işimde kullanmak işlerimi daha hızlı yapmamı sağlar.	,780
KBS kullanmak iş performansımı geliştirecektir.	,768
KBS nin verimliliğimi daha da artıracığını düşünüyorum.	,763
KBS özelliklerini kullanarak, iş verimliliğimi artırabilirim.	,730
KBS yeterli bilgiyi sağlar.	,688
KBS isteğe göre uyarlanmış faaliyetler içerir.	,593

3.6. Hipotez Sonuçları

Test edilen hipotezlere ait sonuçlar bir tablo haline getirilerek sunulmuştur (Bakınız Tablo 6).

Tablo 6. Hipotezlere Ait Sonuçlar

Hipotez No	Hipotez	Anlamlılık	Sonuç
H _{1a}	KBS kullanım kolaylığı, KBS uygulama başarısını olumlu yönde destekler.	p < 0,01	Desteklenmiştir
H _{1b}	KBS kullanım kolaylığı, algılanan organizasyonel performansı olumlu yönde destekler.	p < 0,01	Desteklenmiştir
H _{2a}	KBS kullanım memnuniyeti, KBS uygulama başarısını olumlu yönde destekler.	p < 0,01	Desteklenmiştir
H _{2b}	KBS kullanım memnuniyeti, algılanan organizasyonel performansı olumlu yönde destekler.	p < 0,01	Desteklenmiştir
H _{3a}	KBS bilgi güvenliği, KBS uygulama başarısını olumlu yönde destekler.	p < 0,01	Desteklenmiştir
H _{3b}	KBS bilgi güvenliği, algılanan organizasyonel performansı olumlu yönde destekler.	p < 0,05	Desteklenmiştir.
H _{4a}	KBS tasarımı, KBS uygulama başarısını olumlu yönde destekler.	p < 0,05	Desteklenmiştir
H _{4b}	KBS tasarımı, algılanan organizasyonel performansı olumlu yönde destekler.	p < 0,01	Desteklenmiştir
H ₅	KBS uygulama başarısı, algılanan organizasyonel performansı olumlu yönde destekler.	p < 0,01	Desteklenmiştir

7. SONUÇ

Maliye Bakanlığı tarafından geliştirilen ve kamu kurumlarında kullanılan Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi bir Kurumsal Kaynak Planlaması Sistemidir. KBS den önce kurumlar; Ödeme Emri Belgesi, Taşınır İşlemleri, Maaş, Ek Ders gibi mali işlerin her birini farklı sistemler üzerinden yaparken KBS sayesinde tüm bu işler bir çatı altında toplanmıştır. Böylece işlerin daha güvenli ve hızlı yapılması, maliyetlerin azalması, verimliliğin artması mümkün olmuştur.

Ortaya konulan modelin geçerliliğini ortaya koymak için yapılan uygulamada KBS'yi kullanan Bartın Üniversitesi ele alınmıştır. Araştırma kapsamında Bartın Üniversitesi'nde, KBS yi kullanan 24 idari birimde görev yapan 81 personele anket uygulanmıştır. KMO ve Bartlett testlerinin sonuçlarına bakıldığında tüm faktörlerde sıfır hipotezi reddedilmiştir. Elde edilen analiz sonucunda; KBS Kullanım Kolaylığı, KBS Kullanım Memnuniyeti, KBS Bilgi Güvenliği ve KBS Tasarım Katkı faktörleri ile KBS Uygulama Başarısı ve Algılanan Organizasyonel Performans arasında pozitif, doğrusal ve anlamlı bir ilişki olduğu ve H_{1a} , H_{1b} , H_{2a} , H_{2b} , H_{3a} , H_{3b} , H_{4a} , H_{4b} , H_5 hipotezlerinin tamamının desteklendiği görülmektedir. Araştırma bulguları, kullanıcıların sistemin geneline karşı olumlu bir tutum içerisinde olduklarını göstermektedir. Tüm faktörler kullanıcılar tarafından olumlu olarak değerlendirilmiştir. Kullanıcıların sistemi öğrenmeyi, kullanmayı ve anlamayı kolay bulduğu, KBS kullanımından genel olarak memnun olduğu, KBS Bilgi Güvenliğine inandığı ve Tasarım Katkı sağladığı ve bunun sonucunda da KBS Uygulama Başarısının ve Algılanan Organizasyonel Performansın arttığı görülmektedir. KBS Uygulama Başarısının sağlanması birçok yönden çalışanların genel performansının ve kurum performansının artmasını sağlamıştır. Çalışanların yapmış oldukları işlerdeki hedeflerine daha kolay ulaştıkları görülmüştür. Bu sayede işlerin çalışanlar tarafından daha etkili, ekonomik ve verimli şekilde yapıldığı ve işlerinde daha başarılı oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Araştırma sonucuna göre, bir Kurumsal Kaynak Planlaması Sistemi olan Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi, Bartın Üniversitesi'nde başarılı bir şekilde uygulanmaktadır.

KAYNAKLAR

- Akça, Y. (2007). *Kullanıcı, Yenilikçi, Organizasyon ve Çevre Özelliklerinin Kurumsal Kaynak Planlaması Uygulama Başarısı ile Organizasyonel Performansa Etkisi*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gebze Yüksek Teknoloji Enstitüsü, Gebze.
- Aktaş R. (2009), *Bütünlük Sistemler ve Muhasebe Etkileşimi*. Detay Yayıncılık, Ankara.
- Bayraktaroğlu, S. ve Uluköy, M. (2013). *Örgütsel Faktörlerin Kurumsal Kaynak Planlaması ve Örgütsel Performans Üzerindeki Etkisi: İMKB Şirketleri Üzerine Bir Araştırma*, Isparta Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 18(1), s. 1-16.
- Bayraktaroğlu, S., Uluköy, M. ve Akçi Y. (2014). *Kurumsal Kaynak Planlaması (KKP) Kullanıcılarının Memnuniyet Düzeylerine İlişkin Algılarının Belirlenmesine Yönelik Ampirik Bir Çalışma*, Manisa Celal Bayar Üniversitesi/İ.İ.B.F. Yönetim ve Ekonomi, 21(1), Manisa, s. 299-310.
- Çetinoglu T., Kurnaz N. ve Şen Y. (2011). *Kurumsal Kaynak Planlaması: Yönetimsel Karar Verme Açısından CP Group Uygulaması*, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 30, s. 141-154.
- Güroğlu, N. (2006). *Kurumsal Kaynak Planlama (KKP) Projeleri Yönetimi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Hacaloğlu, S.E., (2007). *ISO 9001:2000 Kalite Yönetim Sisteminin Kurumsal Kaynak Planlaması Sürecine Etkilerinin İncelenmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Karasoy, H.A. (2014). *Türk Kamu Yönetiminde Performans Yönetimine Bir Bakış*, Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi, 10(22), s. 257-274.
- Maliye Bakanlığı, (2014). *Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi (KBS)*, <https://www.kbs.gov.tr/Portal/index.jsp>, Erişim Tarihi: 10/09/2014.
- Oktal Ö. (2007). *Kurumsal Sistemlerin Uygulama Başarısını Etkileyen Değişkenlere Göre Dönüşüm Stratejilerinin Analizi*, Eskişehir Anadolu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, s. 79-92.
- Öz, E., Alp, S. (2010). *Sistem Analizi ve Tasarımı, Sistem Analizinde Kullanılan Sayısal Yöntemler*. Türkmen Kitabevi, İstanbul.
- Sharma, S. (1996). *Applied Multivariate Techniques*, John Wiley & Sons. South Carolina, USA.
- Uygun, Ö. (2002). *Belediyelerde Yönetim Bilişim Sistemleri*, Sakarya Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi 6(1), s. 119-128.
- Vural, Y. ve Sağroğlu, Ş., (2008). *Kurumsal Bilgi Güvenliği ve Standartları Üzerine Bir İnceleme*, Gazı Üniversitesi Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi Dergisi, 23(2), s. 507-522.
- Yılmaz, M. ve Demirkan, A.E. (2012). *Hastane Yönetim ve Bilgi Sisteminin Kullanılabilirliğinin Değerlendirilmesi*, Bilişim Teknolojileri Dergisi, 5(3), s. 19-28.